investigated. In 2003 in the investigated area the sparse findings of the Swiderian culture from the late Palaeolithic and those of Pulli type of the early Mesolithic were unearthed. The majority of findings is as follows: handmade ceramics with vegetable or mineral admixture, flint artefacts and crushed stone attributable to the forest region early Neolithic- and late Neolithic – early Bronze Age settlements.

POCIŪNŲ STOVYKLAVIETĖ

Romas JAROCKIS

Pociūnų akmens amžiaus stovyklavietė yra Prienų r., Pociūnų sen., 1,5 km į PV nuo Nemuno ir Garšvės santakos, Nemuno kairiojo kranto terasoje, abipus kelio Pošventis–Pociūnai.

Pociūnų apylinkių archeologiniai radiniai jau yra žinomi nuo XIX a. pabaigos. Tarpukario metais šias apylinkes ne kartą žvalgė K. Jablonskis, pokario metais – R. Rimantienė. 1977 ir 1988 m. Pociūnų akmens amžiaus stovyklos vietą žvalgė MMT archeologai. 1977 m. buvo konstatuota, kad paminklo teritorija ariama, arime matyti intensyvus kultūrinis sluoksnis, aptikta lipdytos keramikos brūkšniuotu paviršiumi. 1988 m. vykusių žvalgymų metu kultūrinis sluoksnis neaptiktas – nuspręsta, kad Pociūnų akmens amžiaus stovyklavietė ariant sunaikinta, o patį objektą siūloma išbraukti iš kultūros paminklų sąrašo. 2002 m. vykusių archeologinių žvalgymų metu buvo konstatuota, kad akmens amžiaus stovyklavietė šiuo metu neardoma, tačiau tiek paminklinis ženklas, tiek paminklo teritorijos ribų ženklai pastatyti ne ties plane pažymėta teritorija, bet kitoje keliuko pusėje esančiame pušyne. Buvo nuspręsta, kad neturint tikslesnių duomenų apie šio paminklo išlikimą, reikėtų čia visų pirma atlikti žvalgomuosius tyrimus ir remiantis šių tyrimų rezultatais spręsti klausimą apie šio objekto įtraukimą į NKVR.

2003 m. Pociūnų akmens amžiaus stovyklos vietoje vykusių archeologinių žvalgomųjų tyrimų tikslas – nustatyti šiuo metu valstybės saugomos akmens amžiaus stovyklos vietos archeologinę bei paminklosauginę vertę. Tyrimų metu saugomoje teritorijoje ir pievoje į V nuo jos maždaug 1,5 ha plote iki įžemio buvo ištirti 25 1x1 m dydžio šurfai, iš viso 25 m² plotas bei žvalgyti į PV ir ŠV nuo tyrimų vietos esantys ariami laukai, maždaug 150x300 m plotas.

Tyrimais nustatyta, kad šiuo metu saugomoje teritorijoje ir pievoje į V nuo jos akmens amžiaus stovyklavietės ar geležies amžiaus gyvenvietės kultūrinio sluoksnio nėra. Šurfuose 3, 5, 9, 13, 17 ariamame sluoksnyje aptikti 6 įvairaus dydžio titnago gabalai neturi apdirbimo požymių. Kiti 6 tokie pat titnago gabalai bei 2 titnago skeltės rastos žvalgant ariamą lauką 200–300 m į PV nuo tyrimų vietos. Šurfe 13 ir ariamuose laukuose surinktos žiestų puodų šukės priskirtinos vadinamajai kaimo keramikai.

POCIŪNAI CAMPSITE

In the Pociūnai the Stone Age camp territory presently under protection and in the meadow westwards from it, in the area of

approximately 1.5 ha, 25 test pits sized 1 x1 m were investigated down to sterile soil. The total area made 25 m^2. The arable fields located to the sout-west and north-west from the site of investigations were also explored, approximately the area of 150x300 m. It was established by the investigations that in the territory under protection and in the meadow to the west from it there is no cultural layer belonging to any Stone Age campsite or Iron Age settlement.

ŠVENTOSIOS ARCHEOLOGINIS KOMPLEKSAS

Vygandas JUODAGALVIS

Šventosios archeologinis kompleksas, kurį sudaro apie 40 objektų (durpynines neolito gyvenvietės, radimvietės, bronzos amžiaus užtvanka), apima plotą tarp Šventosios miestelio (Palanga II) – šiaurėje, plento Klaipėda–Liepoja – rytuose, Manciškės kaimo – pietuose ir Baltijos jūros pakrantės – vakaruose.

2003 m. archeologiniai tyrinėjimai buvo vykdomi šiomis kryptimis: archeologiniai kasinėjimai ištirtų plotų pakraščiuose (Šventosios 4-oji radimvietė) ir numatomų statybų ar kitokios ūkinės veiklos, keliančios grėsmę išlikusiems kultūriniams sluoksniams, vietose (Šventosios 26-oji gyvenvietė).

Šventosios 4-oji radimvietė yra 1 km nuo dabartinio jūros kranto, į P nuo asfaltuoto pagrindinio pietinio įvažiavimo į Šventąją kelio staigaus linkio į Š ir į V nuo kelio, vedančio į vandenvietę.

Tiriamas plotas buvo pasirinktas tarp Šventosios 2-osios gyvenvietės bei 4-osios radimvietės ir prišlietas prie 2002 m. tyrinėto 4-osios radimvietės ploto ŠV kraštinės. Buvo išmatuota ir paruošta kasinėjimams 9 m pločio ŠR–PV kryptimi ir 8 m ilgio ŠV–PR kryptimi perkasa gilyn į buvusį ežerą nuo kranto. ŠV kraštinė priartėjo prie kelio, kuris suformavo tiriamo ploto trikampę formą. R kraštinė buvo 11,7 m ilgio, perkasa apėmė 36 m^2 plotą.

Darbai buvo pradėti rugpjūčio viduryje. Tuo metu kelio į vandenvietę perkasti nebuvo galimybės, nes joje yra įsikūrusi poilsiavietė su šiuo vieninteliu išvažiavimu. Atostogų sezonui pasibaigus judėjimas keliu nutrūko, tad atsirado galimybė prie jau ištirto trikampio ploto R kraštinės prijungti 12 m ilgio Š–P kryptimi ir 4 m pločio R–V kryptimi perkasą, kuri ir kirto kelią (2 pav.).

2003 m. archeologinių tyrinėjimų metu buvo fiksuojama absoliučiai visų radinių tikslios koordinatės ir aukštis. Kiekvienas fiksuotas objektas turėjo individualų matavimo numerį, o kartais ir kelis. Matuojama buvo lazeriniu tacheometru „Sokkia“, o duomenys apdorojami specialia kompiuterine programa „ProLINK 1.01“. Iš viso radimvietėje atlikta 1020 matavimų. Matuoti visi aptikti objektai ir stratigrafiniai sluoksniai, išskyrus žuvų kaulus, kurie sudaro ištisą tarpsluoksnį žemutinėje gitijos dalyje. Sluoksniai tyrinėtuose Šventosios 4-osios radimvietės plotuose smarkiai apnaikinti. Perkasų V dalyje įžambiai per V sienelę Š kryptimi tęsiasi vandentiekio vamzdis, kurį klojant buvo sunaikintas kultūrinis sluoksnis perkasos PV kampe. R dalyje, po keliu, suardyta dar labiau: aukščiau slūgsojusi gitija buvo apnaikinta tiesiant kelią, kuomet ant durpių buvo supiltas ir suplūktas žvyras, o R dalis pusiau nukasta, kasant nu-